

Videnscenter for Værdig Ældrepleje – vores arbejde

Valentine Parnas, praktikant i Enheden for Ældre og Demens, Sundhedsstyrelsen

Værdighed

Hvordan arbejder vi med værdighed i ældreplejen? Og hvordan kan vi styrke de ældres oplevelse af at føle sig værdigt mødt?

På tredje etage i Sundhedsstyrelsen i København arbejder Videnscenter for Værdig Ældrepleje netop med spørgsmål som disse. Her er en dag sjældent den samme som den foregående, og som praktikant opdagede jeg hurtigt, at tempoet i Videnscentret er højt, og at projekterne er mange!

Videnscentret har fokus på, at oplevelsen af værdighed er individuel, og at værdighed i ældreplejen skabes i faglige fællesskaber og i organisatoriske rammer med udgangspunkt i de enkelte borgere.

Derfor er en af grundpillerne i Videnscentret at tage et nært udgangspunkt i medarbejderes og leders praksis og faktiske udfordringer for at kunne udvikle konkrete værktøjer og praksisnære metoder til at gøre arbejdet med værdighed mere håndgribeligt. Derfor udformes Videnscentrets forløb og aktiviteter gennem rådgivning og sparring i henhold til de problem-

Som led i satspuljeaftalen 2018-2021 blev der afsat midler til at etablere et nationalt Videnscenter for Værdig Ældrepleje, hvis formål var, og fortsat er, at sikre en værdig ældrepleje i kommunerne til gavn for både ældre og deres pårørende. Sammen med Videnscentret blev der desuden nedsat et nationalt råd, hvis formål er at vejlede og rådgive Videnscentret.

Videnscentrets forskellige aktiviteter tager udgangspunkt i følgende syv fokusområder, som også udgør afsættet for kommunernes værdighedspolitikker:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng
- Mad og måltider
- En værdig død
- Pårørende
- Ensomhed

Videnscentret hører under Enheden for Ældre og Demens og tilbyder blandt andet kompetenceudvikling- og rådgivningsforløb, rejsehold, netværksfacilitering samt formidling af viden og metoder til at arbejde med værdighed i ældreplejen.

stillinger, som opleves ude på plejehjemmene og i hjemmeplejen.

For eksempel arbejder Videnscentret nu på at udvikle et dialogredskab til plejepersonale, som de kan bruge på at opnå indsigt i borgerens oplevede værdighed gennem syv temaer og spørgsmål, som stilles borgeren. En af mine opgaver som praktikant er blandt andet at være med til at videreudvikle redskabet, og jeg glæder mig til at se, hvordan medarbejdere på forskellige plejeenheder tager imod det, samt hvordan det tager sig ud i praksis.

Videnscentrets forløb og aktiviteter

Min første opgave som praktikant var at foretage interviews med ledere og medarbejdere rundt om i Danmark, som tidligere har deltaget i Videnscentrets praksisnære rejseholdsforløb. Her er Videnscentret ude for at støtte og arbejde med praksis i 3-12 måneder, og fælles for forløbene er, at de skræddersyes, så det konkrete indhold og formål tager udgangspunkt i deltagernes aktuelle behov, udfordringer og målsætninger.

Gennem disse interviews oplevede jeg et stort fokus hos ledere og medarbejdere på at se og høre det enkelte individ, og ikke blot at se personen som en del af flertallet. En leder udtaler blandt andet: "Vi har i dag mere fokus på den enkelte borger, og vi bruger et fælles sprog og metoder, som kommer borgerne til gavn".

Rejseholdets indsatser er særligt tilrettelagt omkring forskellige kilder til læring: beboerkonferencer, cases/fortællinger, gruppearbejde omkring borgere, interviews af hinanden (både ledere og medarbejdere) med videre. Det har derfor været en interessant opgave for mig at høre om, hvordan disse læringsmetoder tager sig ud i praksis på de forskellige plejeenheder.

Fortalt med andre ord ønsker Videnscentret gennem diverse forløb og aktiviteter at give medarbejdere redskaber til at styrke mulighederne for den ældres selvbestemmelse, og dermed understøtte oplevelsen af trykthed, meningsfuldhed og livskvalitet i et værdigt møde med den ældre og de pårørende. For lederne er der fokus på at lede forandringer, praktisere faglig ledelse og at arbejde med konkrete forbedringstiltag.

Men hvilke andre aktiviteter tilbyder Videnscentret? Videnscentret afholder blandt andet temadage, kurser og diplommoduler om personcentreret omsorg og håndteringen af dilemmaer i hverdagen i forhold til borgere og pårørende for både medarbejdere og ledere. For eksempel er det nu muligt at tilmelde sig et diplommodul om forandringsledelse med fokus på værdighed, som finder sted i april/maj 2021 i Roskilde og Holstebro. [I kan læse mere og tilmelde jer ved at klikke her.](#)

Videnscentret har netop også lanceret helt nye e-læringskurser, som handler om systematiske metoder til personcentreret omsorg og perspektivskifte, og om hvordan man som udviklingsansvarlig kan få e-læring til at blive effekter i praksis, så borgerne kan mærke en forskel. Formålet med disse kurser er at bidrage til faglig refleksion og dialog blandt ledere og medarbejdere, og understøtte praksisnær læring og systematisk arbejde i en værdig ældreleje. Målgruppen er både ledere og medarbejdere, og I finder mere information [ved at klikke her.](#)

Dette er naturligvis blot et udpluk af Videnscentrets tilbud, som finder sted rundt omkring i Danmark, og heldigvis slutter arbejdet ikke her. Selv er jeg spændt på at følge den kommende analyse om social ulighed på ældreområdet, som blandt andet har fokus på hjemmehjælpsmodtagere uden aktive pårørende. Hvordan oplever disse mennesker værdighed i ældreplejen? Og hvordan kan kommunerne i højere grad arbejde målrettet på at udligne nogle af ulighederne ift. netop denne sårbare gruppe af borgere?

Det er spørgsmål som disse, som I vil høre mere om til foråret.

Arbejdet fortsætter

COVID-19-situationen har vendt og op ned på vores alles hverdag. Dog giver flere ansatte på ældreområdet udtryk for, at de forsøger at holde humøret højt og tager kreative metoder i brug inden for rammerne af de gældende restriktioner. Også i Videnscentret forsøger vi at afholde og gennemføre vores planlagte aktiviteter og forløb så vidt muligt med brug af virtuelle løsninger.

Den 9. november i år afholdtes Videnscentrets årskonference virtuelt. Konferencen havde fokus på social ulighed i sundhed blandt ældre, systematik i arbejdet med værdighed i ældreplejen, og hvordan vi kan arbejde med praksisnære forandringer. Nåede I ikke at se med, så kan I stadig se konferencen ved [at klikke her - den er i tre dele.](#)

På Videnscentrets hjemmeside kan I desuden læse meget mere om alle vores aktiviteter og eksisterende tilbud, [klik her](#)

I kan også følge os på både Facebook og LinkedIn, hvor vi deler historier fra rundt omkring i Danmark.

Videnscenter for Værdig ældrepleje ønsker alle en god jul og godt nytår.